

ДІАГНОСТИКА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЙОГО РОЗВИТКУ

The approach to the production potential diagnostics of enterprises is in the terms of its main components (fixed assets and material resources, human resources, financial resources, marketing resources) is substantiated in the article. The article states that the production strategy is a general plan of the productive potential development of the company. The author proposes the approach to the production potential development strategy choice of the enterprises. It is proved that the substantiation of further formation and development strategy of the enterprise be done in accordance to its state. The proposed approach to the production potential diagnostics takes into account the peculiarities of the considered enterprises economic activity and allows to identify the internal capacities and hidden reserves with the aim of activity efficiency increase of the enterprises and industry.

Сучасна економічна наука виробничий потенціал підприємства характеризує як складову внутрішнього середовища організації, яка утворюється з комплексу елементів виробничої системи. Механізм економічної діагностики потенціалу підприємства передбачає використання системи показників, яка уможливує формування висновку про стан об'єкта дослідження та визначення напрямків подальшого розвитку. Варто зазначити, що вивчення проблематики діагностики виробничого потенціалу підприємства здійснюється в розрізі окремих його складових (кадри, основні та оборотні активи, фінанси, управлінська складова та інше) [1 с. 157, 2 с. 83]. Таким чином, формування стратегії подальшого розвитку підприємства потребує формування підходів щодо дослідження виробничого потенціалу з урахуванням особливостей його формування і використання.

Діагностика потенціалу підприємства — це оцінка можливостей будь-якої економічної організації. Оцінка здійснюється за окремими різновидами ресурсів та їх поєднань у техніко-технологічних системах виробництва продукції, а саме виробничого, техніко-технологічного, маркетингового, трудового потенціалу [3 с. 89-96]. Результат проведення діагностики потенціалу підприємства визначається переліком діагностичних показників. Оскільки не існує єдиного переліку показників для проведення діагностики, варто обирати ті, які є найбільш суттєвими і найкраще оцінюють об'єкт дослідження та його складові. План досягнення певних рівнів розвитку виробництва у відповідності до наявного рівня конкуренції та маркетингових можливостей відображає виробнича стратегія підприємства. Виробнича стратегія — це вид функціональної стратегії, спрямованої на налагодження виробничого процесу підприємства та його успішне функціонування [4 с. 210, 5].

Проведення діагностики виробничого потенціалу підприємств харчової промисловості уможливило визначити стратегії його подальшого:

Стратегія 1 — утримання завойованих ринків збуту шляхом підвищення ефективності формування і використання виробничого потенціалу. Передбачає формування управлінських рішення щодо зниження матеріаломісткості та фондомісткості виробництва, здійснення пошуку можливостей підвищення продуктивності виробничого процесу шляхом його адаптації до існуючих ринкових вимог.

Стратегія 2 — обмеженого використання виробничого потенціалу, пов'язана з виробництвом і реалізацією продукції низької норми рентабельності на обмежених ринках збуту, відсутністю можливості за рахунок власних фінансових ресурсів оновити та підвищити рівень використання потенціалу виробництва.

Стратегія 3 — завоювання ринків збуту з використанням наявного виробничого потенціалу. Стратегія характерна для виробників з достатнім рівнем розвитку виробничого потенціалу, але рівень господарської діяльності не є прибутковим. В межах стратегії здійснюється пошук можливостей виробництва і реалізації конкурентоспроможної продукції.

Стратегія 4 — формування виробничого потенціалу відповідно до існуючого рівня НТП. Стратегія передбачає наявність достатнього фінансового забезпечення для оновлення матеріально-технічної бази та виготовлення продукції у відповідності до існуючого ринкового попиту.

Отже, виробничий потенціал є системою ресурсів представлених в усіх сферах діяльності підприємства. Проведення діагностики виробничого потенціалу підприємства дає можливість сформулювати способи підвищення ефективності господарської діяльності організації та визначати на основі отриманої інформації перспективні напрямки його подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Гетьман О.О. Економічна діагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, И.М. Шаповал — Київ, Центр навчальної літератури, 2007. — 307 с.
2. Костирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: [монографія] [Текст] /Л. А. Костирко. — [2-ге вид., перероб. і доп.]. — Х. : Фактор, 2008. — 336 с.
3. Кузьмін О.Є. Економічна діагностика : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Мельник О.Г. — К: Знання, 2012. 318 с.
4. Мельник Д.Л. Роль та місце функціональних стратегій у загальній стратегії розвитку підприємства / Д.Л. Мельник // Вісник Хмельницького національного університету, 2010, - № 4, Т.2 - С.- 208-212.
5. Тарасюк Г.М., Корнійчук А.А. Діагностика виробничого потенціалу вітчизняних хлібопекарських підприємств та визначення подальших напрямків їх розвитку / Г. М. Тарасюк, А. А. Корнійчук // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. — 2016. — № 2(2). — С. 89-94. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2016_2%282%29__18